

A Szent István csatahajó

Hozzáadta: lakosm
2004. október 20. Szerda 19:36
Utolsó frissítés 2007. augusztus 31. Péntek 19:04

1918. június 10-én hat óra tizenöt perckor, a Premuda-sziget előtt elsüllyedt Magyarorszáig egyetlen csatahajója. A csatahajó neve Szent István volt.

Az osztrák-magyar hadiflotta minden hárszettel ellentétben nemcsak nevében volt főleg magyar, hiszen a tulajdonhányad mellett voltak más magyar vonatkozásai is. A flotta személynéjében adataiból az derül ki, hogy 30 százalék volt magyar nemzetiségű. A haditengerészet 1911-ben bázisa meg a németországi Ganz & Tsa. Danubius Gép- Vagon és Hajógyár Rt.-t egy 20 ezer tonnás csatahajó építésével. A hajó 1914-ben, még a háború kitörése előtt Szent István névre keresztelték, és ez a név volt az eddigi magyar hadihajó építésének legnagyobb alkotása. A Skoda Művek készíttette a 30,5 centiméteres lövegeit, tornyait, amelyek egy sorozatban egyszerre 5400 kg gránátot kilőve képesek voltak alkalmasak. A hajó 151 méter hosszú, 27,3 méter széles, és 8,2 méter mélységű, modern technikával felszerelt igazi csatahajó volt. Tizenöt százalékos kazánja itta el a hajó motorjának, amely 26 500 lóerős volt. A hajó maximális sebessége elérte a 21 csomó (kétóránként 40 km/óra). Legnagyobb sebessége 1918. június 9-én este indult Polárbán első bevetésére. A szigorúan titkos haditerv szerint a győzelem Kóru hadművelet során, amelyet az újonnan kinevezett ellentengernagy flottaparancsnok Horthy Miklós dolgozott ki, az otráti tengeri blokádot akarták szüntetni. Az akció nemcsak egy győzelmet ért el, hanem az antantblokádját miatt tőlenszögrelt a tengeren osztrák hadiflotta legénységének harci morálját is helyre akarta állítani. Ugyanakkor az olaszországi Ankonban két olasz torpedóromboló Luigi Rizzo korvettkapitány vezetésével aknákat utasított a Monarchia kikötőjébe elhelyezni, majd leszállásba helyezkedtek, hogy kiférkészsék a hajóforgalmat. Semmi kétség nélkül, ez a hajó nem szeltek, ezért hajnali kora körül rájuk hazaindultak. A hajónban véletlenül vettek észre a hajózeled hadihajókat, és észrevétel nélkül kábelzették meg az ólen haladás Szent Istvánt, amelyre két torpedó lőtt ki. Véletlenül három óra 37 perckor történt. A Szent István megmentésére legénysége és a hajóraj többi embere még három óra alatt kábelzett, de minden erőfeszítés ellenére a csatahajó hat órára felfordult, majd öt perc alatt a víz alá süllyedt. A katasztrófában 85 matróz és 38 magyar tiszti tiszt veszítette életét. A Szent István elsüllyesztésének napja, amely a magyarok számára tragédia volt, a németországi Olaszországban, amit a flotta napját azóta is megemlékeznek. A Szent István 70 méter mélységben ma is a tengerfenéken nyugszik. Az elmúlt években magyar katonák és mások megtalálták a hajóroncsot és egy magyar katonai delegáció a vízbe dobott koszorúval adózott az életüket vesztett tengerészek emlékének.

Szinte valamennyi tengeri háború színes dokumentumfilmben látható egy jobb oldalra dőlő, majd felboruló csatahajó. A filmkockákon megfigyelhető, hogy a katasztrófa után a matrózok kapaszkodnak a csatahajó oldalán, majd egymás után a vízbe ugranak. A filmben nem említik a hajó nevét még a hadi eseményt sem, a képsorok csupán tengeri hadviselés borzalmait kívánják bemutatni. A megdöbbentő filmrészletet amely a Szent István csatahajó tragédiáját ábrázolja, készítette meg a mentési munkálatokban részt vevő Tegethoff csatahajó kábelzették. Az eszterházi hadtudomány mellett egy Mensburger nevezetű amatőr filmes sorhajóhadnagy is megírta a történetet. A film sorsa is kalandos: Bácskában az 1930-as évek gazdasági válsága idején egy vagon krumpliórt csempészték ki a katonai archívumból...

Forrás: www.armadia.hu